

**ԺԲ.00.01 - ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ
ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ**

**ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՐՑԱՇԱՐ**

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ

1. Պետության առաջացման տեսությունները և դրանց բնութագիրը:
2. Պետության հասկացությունը, էությունը, սոցիալական նշանակությունը, էվոլյուցիան:
3. Իրավունքի հասկացությունը՝ օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ իմաստներով: Իրավահասկացողությունը:
4. Իրավունքի և օրենքի հարաբերակցությունը: Իրավական օրենքը:
5. Իրավական մշակույթ (կուլտուրա). հասկացությունը և կառուցվածքը: Իրավական նիհիլիզմ և իրավական իդեալիզմ:
6. Իրավունքի նորմի հասկացությունը, տեսակները, կառուցվածքը և տարրերի հիմնախնդիրը:
7. Իրավունքի նորմերի կիրառման հասկացությունը, փուլերը, ներկայացվող պահանջները:
8. Իրավաչափ վարգագիծ և իրավախախտում. հասկացությունը և տեսակները:
9. Ինքնիշխան պետության իրավաբանական բովանդակության դրսևորման ձևերը:
10. Ժողովրդաիշխանության անմիջական ձևերի բովանդակությունը և դրանց իրացման կարգը:
11. Կառավարության սահմանադրաիրավական կարգավիճակը:
12. ՀՀ դատական իշխանության մարմինները, կազմավորման և գործունեության կարգը և սկզբունքները: Դրանց էվոլյուցիան՝ սահմանադրական բարեփոխումների համատեքստում:
13. Ազգային ժողովի պատգամավորական խմբակցությունների և խմբերի կազմավորման և լուծարման առանձնահատկությունները:
14. ՀՀ սահմանադրական կարգի հասկացությունը և բովանդակությունը:
15. «Ընտրական իրավունք» և «ընտրական համակարգ» եզրույթների իրավական նշանակությունը և հարաբերակցությունը:
16. Սահմանադրական դատավարության ընթացակարգն ու դրա առանձնահատկությունները:
17. Տեղական ինքնակառավարման հասկացությունը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիմնական լիազորությունները:
18. Իրավունքների և օրենքով պահպանվող շահերի պաշտպանության ձևերը: Դատական պաշտպանության և արդար դատաքննության իրավունքները:
19. Երրորդ անձանց հասկացությունը և տեսակները, գործի քննությանը ներգրավվելու հիմքերը և դատավարական կարգը քաղաքացիական դատավարությունում:
20. Ոչ պատշաճ պատասխանողի փոխարինման դատավարական կարգը: Գործի քննությանը նոր պատասխանողի ներգրավումը:

21. Ենթակայության հասկացությունը: Դատական ենթակայություն և ընդդատություն: Քաղաքացիական դատավարության կարգով քննության ենթակա գործերի շրջանակը որոշելու չափանիշները:
22. Դատական ծախսերի հասկացությունը և տեսակները քաղաքացիական դատավարությունում: Դատական ծախսերի ինստիտուտի գործառույթները:
23. Վարչական դատարանի իրավասության տարանջատման չափանիշները:
24. Գործի փաստական հանգամանքների ի պաշտոնե պարզման և տնօրինչականության սկզբունքների հարաբերակցությունը վարչական դատավարությունում:
25. Միջազգային և ներպետական իրավունքի հարաբերակցությունը
26. Միջազգային իրավունքի աղբյուրները, սուբյեկտները
27. Տարածքների տեսակները միջազգային իրավունքում
28. Միջազգային պայմանագրերի կնքումը: Միջազգային պայմանագրերի կնքման գործընթացի իրավական կարգավորումը ՀՀ Սահմանադրությամբ
29. Բնակչության և քաղաքացիության հասկացությունները: Քաղաքացիության ձեռքբերման, փոփոխության և դադարեցման հիմքերը
30. Մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում միջազգային համագործակցությունը
31. Միավորված ազգերի կազմակերպությունը: ՄԱԿ-ի գլխավոր մարմինները: Դիվանագիտական ներկայացուցչության անձնակազմի անդամների արտոնությունները և անձեռնմխելիությունները
32. Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման միջոցները
33. Քրեական օրենքի հետադարձ ուժը
34. Քրեական օրենքի գործողությունը քրեական օրենքով արգելված արարքը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կատարելու դեպքում
35. Քրեական օրենքի գործողությունը քրեական օրենքով նախատեսված արարքը Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս կատարելու դեպքում
36. Հանցանքի հասկացությունը, հատկանիշները, տեսակները
37. Դիտավորությունը և անգգուշությունը որպես սուբյեկտիվ կողմի դրսևորում
38. Հանցագործության նախապատրաստությունը և պատիժ նշանակելը նախապատրաստության դեպքում
39. Տուգանքը որպես պատժատեսակ
40. Ավագակությունը և դրա ծանրացնող հանգամանքները
41. Շորթումը և դրա ծանրացնող հանգամանքները
42. Քրեական հետապնդում. հասկացությունը, սուբյեկտները և նրանց լիազորությունները:
43. Արդար դատաքննության իրավունքը քրեական վարույթի սկզբունքների համակարգում:
44. Խափանման միջոցների տեսակները, հիմքերը և իրավաչափության երաշխիքները:
45. Վարույթի հանրային մասնակիցների ընդհանուր բնութագիրը:
46. Վարույթի մասնավոր մասնակիցների ընդհանուր բնութագիրը:
46. Ապացույցի հասկացությունը և նշանակությունը քրեական դատավարությունում:
47. Քրեական հետապնդման հարուցումը և մեղադրանքի առաջադրումը:
48. Ապացուցողական գործողությունների հասկացությունը և կատարման ընդհանուր

կանոնները քրեական դատավարությունում:

49. Դատական երաշխիքների վարույթի էությունը և նշանակությունը քրեական դատավարությունում:
50. Դատական քննության էությունը և նշանակությունը քրեական դատավարությունում:
51. Քրեական դատավարությունում վերաքննիչ վարույթի հասկացությունը և նշանակությունը:
52. Քրեական վարույթում վճռաբեկության կարգով դատական ակտերը բողոքարկելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները, բողոքարկման հիմքերը և կարգը:
53. Հատուկ վերանայման վարույթների բնութագրական գծերը քրեական դատավարությունում (Հեռակա վարույթ, համաձայնեցման վարույթ, համագործակցության վարույթ, արագացված վարույթ):
54. Քաղաքացիական իրավունքների իրականացման սկզբունքները և պաշտպանությունը
55. Քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտների իրավասուբյեկտությունը
56. Սեփականության իրավունքի բովանդակությունը, ծագումը և դադարումը
57. Գործարքի հասկացությունը, տեսակները և անվավերությունը
58. Գույքի օտարման և գույքի օգտագործման պայմանագրերի համակարգը և բնութագիրը ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրության
59. Վարկահաշվարկային հարաբերությունները կարգավորող պայմանագրերի համակարգը և բնութագիրը
60. Պատվին և արժանապատվությանը պատճառված վնասի հատուցումը
61. Հեղինակային և հարակից իրավունքները ՀՀ օրենսդրությամբ
62. Ժառանգման հիմքերն ըստ ՀՀ օրենսդրության
63. Ամուսինների, ծնողների և երեխաների անձնական և գույքային իրավունքները
64. Ալիմենտային պարտավորությունների ընտանեկան-իրավական կարգավորումը
65. Գիտական և տեխնիկական ստեղծագործության ազատության իրավունքի սահմանադրական և միջազգային իրավական սահմանները և սահմանափակումը
66. Հիմնարար, կիրառական և որոնողական հետազոտությունների էությունը
67. Գիտահետազոտական աշխատանքի փուլերը
68. Գիտական հետազոտության թեմայի ընտրությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները
69. Գիտական կանխատեսման նպատակները, հիմնական խնդիրները և մեթոդները
70. Տեղեկույթի աղբյուրների հավաքման, վերլուծության ու համակարգման գործընթացը՝ գիտական հետազոտության համատեքստում
71. Առաջնային գիտական տեղեկույթի հավաքման, ամրագրման, պահպանման տեխնիկան
72. Գիտական աշխատանքի արդյունքների նկարագրման և ձևակերպման հիմնական տեսակները
73. Գիտական էթիկայի նորմերը
74. Գիտական եզրույթների շարադրման հիմնական հնարքները
75. Աղբյուրագիտության արդի առանձնահատկությունները:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ

1. Պետության գործառույթները. հասկացությունը, դասակարգումը, դինամիկան, փոխգործողությունը:
2. Պետության գործառույթների իրականացման ձևերը և մեթոդները, դրանց տեսակները:
3. Պետության ձևի հասկացությունը և տարրերը: Պետության էության, տիպի և ձևի հարաբերակցությունը:
4. Պետական ապարատը, դրա կազմակերպման և գործունեության սկզբունքները:
5. Իրավական հիմնական հայեցակարգերը:
6. Իրավունքի սկզբունքները. հասկացությունը, նշանակությունը և դասակարգումը:
7. Հասարակության իրավական համակարգը. հասկացությունը և կառուցվածքը, իրավական համակարգերի տեսակների բնութագիրը:
8. Սոցիալական և իրավական պետությունը. հասկացությունը, հատկանիշները:
9. Իրավունքի նորմի և նորմատիվ ակտի հոդվածի հարաբերակցությունը: Իրավանորմերի շարադրման եղանակները:
10. Իրավունքի ձևի և աղբյուրի հասկացությունները: Իրավունքի ձևերի դասակարգումը:
11. Նորմատիվ ակտերի հասկացությունը, հատկանիշները և տեսակների բնութագիրը:
12. Իրավակազմավորում և իրավաստեղծագործություն. հասկացությունը, սկզբունքները, տեսակները:
13. Նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգումը. հասկացությունը և տեսակները:
14. Իրավաբանական (օրենսդրական) տեխնիկա. տարրերը և նշանակությունը:
15. Իրավունքի համակարգ. հասկացությունը, կառուցվածքի տարրերը, իրավական կարգավորման առարկան, մեթոդը:
16. Իրավահարաբերությունները. հասկացությունը, տարրերը, դասակարգումը:
17. Սուբյեկտիվ իրավունք և իրավական պարտականություն. հասկացությունը և կառուցվածքը:
18. Իրավունքի կենսագործումը. հասկացությունը և տեսակները:
19. Իրավունքի բացերը. հասկացությունը, վերացման ու հաղթահարման եղանակները: Իրավունքի և օրենքի անալոգիան:
20. Իրավաբանական կոլիզիաները և դրանց լուծման եղանակները:
21. Իրավունքի նորմերի մեկնաբանումը. հասկացությունը, տեսակները մեկնաբանման եղանակները: Իրավունքի նորմերի պարզաբանումը:
22. Իրավական պատասխանատվություն. հասկացությունը, հատկանիշները, տեսակները, սկզբունքները:
23. Իրավական կարգավորման կառուցակարգը. հասկացությունը, հիմնական տարրերը, փուլերը:
24. Իրավական օրինականության հասկացությունը և սկզբունքները, երաշխիքները և դրանց տեսակները:
25. Իրավակարգի հասկացությունը, օրինականության, իրավակարգի և հասարակական կարգի հարաբերակցությունը: